

sanduku, i ako je navedeno u čemu se sastoji oštećenje, a osim toga u potvrdi skladištara o iskladištenju navedeno je da je jedan sanduk oštećen, tada je očito da je doista oštećenje postojalo prilikom izdavanja odnosnog sanduka.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-2054/75-2
od 16.XII 1975.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz stvari morem - Plaćanje troškova ukrcaja - Brodar koji prema ugovoru ima pravo na naknadu troškova ukrcaja, to svoje pravo ne gubi i kad u obračunu troškova, koji je podnio naručitelju, te troškove nije naveo - Može ih za- tražiti i naknadno sve do isteka zastarnog roka

Tužitelj je brodar, a tuženi je naručitelj prijevoza.

Medju strankama je nesporno: da je tuženi kao naručitelj broda ugovorio s tužiteljem brodarom prijevoz 1,030.367 kg sirove borove smole iz luke Gandija - Španjolska do luke Bar; da je roba na odredištu uredno iskrcana i predana špediteru tuženog; da je pomorski vozar- ski ugovor bio zaključen po uvjetima FIOS (slobodno u i iz složeno), koju su klauzulu stranke naknadno izmijenile na zahtjev tuženoga, tako da glasi: "LINER IN - FREE OUT" (linijski u kroz slobodno iz); da je tužitelj brodar na ime troškova ukrcaja u španjolskoj luci platio 94.869,25 pezosa, što preračunato u dinare iznosi 22.968,45.

Sporno je da li je tuženi naručitelj dužan pla- titi taj iznos zbog toga što tužitelj brodar nije na vri- jeme i uz obračun vozarine podnio zahtjev za plaćanje tih troškova, pa je tuženi izgubio mogućnost da te troškove naplati od krajnjeg korisnika robe.

Tuženi ističe da zahtjev tužitelja nije osnovan stoga jer je prekasno fakturiran pa štetne posljedice to- ga treba snositi sam tužitelj.

Prvostepeni je sud, rješavajući spor pobijanom presudom, obvezao tuženoga da plati tužitelju 22.968,45

dinara po njegovom tužbenom zahtjevu na ime plaćanja troškova u luci ukrcaja u Španjolskoj, a koje potraživanje tuženi priznaje, no protivi se da plati s obrazloženjem da je zahtjev prekasno podnesen. Sud smatra da je zahtjev tužitelja za naknadu troškova osnovan, te da obvezu tuženi ne poriče. Okolnost da je tužitelj troškove fakturirao tri mjeseca nakon obračuna vozarine nema utjecaja na obvezu tuženoga da plati odnosne troškove. Iz podnesenih dokaza koje je sam tuženi podnio u toku spora vidljivo je da je tuženi znao o izmjeni uvjeta prijevoza i obvezi plaćanja troškova ukrcaja u španjolskoj luci. Okolnost da je te troškove tužitelj naknadno fakturirao nema utjecaja na opstojnost te obveze jer je ona neovisna o ispostavljanju računa. Obračun se može smatrati uobičajenim zahtjevom za plaćanje učinjene usluge, pa kasnije podnošenje obračuna nema učinka da prestane obveza plaćanja ugovorene usluge. Ako je tuženi propustio izvršiti naplatu potraživanja za te usluge od njegovih nalogodavaca, štetne posljedice takvog propusta treba snositi on sam.

Protiv prvostepene presude žali se tuženi.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

U toku spora, a ni u žalbi, tuženi nije osporio ni pružio dokaz da ne postoji njegova obveza plaćanja troškova ukrcaja robe u luci ukrcaja u Španjolskoj. U toku spora i u žalbi se tuženi poziva samo na okolnost da mu je tužitelj odnosni račun troškova podnio prekasno. Pozivanje tuženoga na navodno prekasno podnašanje zahtjeva nema osnove, jer zahtjev za naplatu troškova u pomorskom transportu zastaruje za jednu godinu. Kako tuženi u toku spora ni u žalbi nije istakao prigovor zastarjelosti tog potraživanja, već samo prigovara neosnovanosti zbog navodnog zakašnjenja, prvostepeni sud osnovano nije uvažio taj prigovor. Tuženi kao stručni uvoznik robe i naručitelj prijevoza pod uobičajenim uvjetima kao što su FIOS ili LINER IN/FREE OUT mora znati koje i kakvo značenje odnosna klauzula ima i pod kojim uvjetima se vrši prijevoz robe po tim kraticama. Tuženi je kao stručni uvoznik priznao da je po odnosnoj klauzuli dužan snositi troškove ukrcaja robe u luci ukrcaja u Španjolskoj. Primivši obračun vozarine tuženi je znao da u vozarini nisu obuhvaćeni odnosni troškovi ukrcaja u Španjolskoj, pa je trebao očekivati naknadni zahtjev za plaćanje tih troškova, te je kao uredan komisionar trebao o tome obavijestiti i svoga nalogodavca i rezervirati naknadnu naplatu tih troškova. Ako je tuženi to propustio, tada štetne posljedice svog propusta treba snositi on sam.

Prekasno podnošenje zahtjeva za naplatu troškova za izvršene usluge, po nahodjenju ovog suda, samo je onda, ako je protekao zastarni rok za naplatu odnosnog zahtjeva. S obzirom na izloženo prvostepeni sud je osnovano obvezao tuženoga na plaćanje spornog iznosa za naknadu troškova ukrcaja u španjolskoj luci u iznosu od 22.968.- dinara.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-Sl-407/76-2
od 3. III 1976.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, prof. dr. Čedo Rajačić

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Manjak tereta - Klauzule u teretnici s kojima brodar navodi da ne odgovara za količinu, da je težina unesena prema navodima krcatelja i da je ambalaža u slabom stanju - Ove se klauzule ne odnose na manjak broja vreća tereta - Kod utvrđivanja količine tereta koji je bio uvrećan u manjkajućim vrećama uzima se u obzir prosječna težina vreće

Tužitelj je primatelj tereta, prvotuženi brodar koji je prevezao teret, a drugotuženi je špediter koji je po nalogu tužitelja primio od brodara teret.

Sporno je među strankama da li je prvotuženi brodar dužan platiti tužitelju iznos od 10.695.- indijskih rupija na ime naknade štete za manje isporučenih 85 vreća uljanih pogača u težini od 6.713,80 kg čija je vrijednost obračunata prema fakturi inozemnog isporučitelja robe, te da li je drugotuženi špediter dužan platiti tužitelju na ime naknade štete iznos od 32.687 indijskih rupija na ime umanjenja vrijednosti gubitka na pometačini na iskrcanom teretu uljanih pogača, koji je teret drugotuženi špediter otpremio tužitelju.

Rješavajući spor prvostepeni sud obvezao je prvotuženog brodara da plati tužitelju iznos od 10.695 indijskih rupija s 8% kamata i da mu naknadi parnični trošak od din. 900.-, dok je s tužbenim zahtjevom tužitelja odbio prema drugotuženom i obvezao je tužitelja da drugotuženom naknadi trošak spora od din. 85.- iz razloga jer je nakon provedene rasprave našao da je prvotuženom manjak od 85 vreća uredno i pravilno protestiran, te da je s obzirom na to prvotuženi odgovoran za pokazani manjak robe